

Г. М. Лохтенко

Купіль

КУПІЛЬ – село Волочиського району Хмельницької області. Купіл. сільс. раді підпорядк. с. Гайдай-ки. Знаходиться на р. *Південний Буг*, за 45 км від обл. центру та за 25 км від райцентру. Площа 3,99 км². За переписом насел. 2001, проживали 786 осіб; станом на 2015 – 720 осіб; переважно українці. Уперше згадується у писем. джерелах 1573. К. неодноразово спустошували татар. загони. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. Після 2-го поділу Польщі 1793 – у складі Рос. імперії. У 19 – на поч. 20 ст. – містечко Старокостянтинів. пов. Волин. губ. 1870 було 293 будинки, нараховувалося 1095 жит. На поч. 20 ст. мешкало бл. 3,7 тис. осіб, діяли 2 церкви, синагога та 5 євр. молитов. будинків, 2 початк. школи. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Жит. потерпали від голодомору 1932–33 (кількість встановлених жертв – 333 особи), зазнали сталін. репресій. Від 1932 – у складі Вінн., від 1937 – Кам'янець-Поділ., від 1954 – Хмельн. обл. Від липня 1941 до березня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Нацисти вбили майже всіх купіл. євреїв (встановлено пам'ятник). Нині у К. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; лікар. амбулаторія. Пам'ятка архітектури – костел Успіння Пресвятої Богородиці (1847; нині Свято-Михайлів. церква УПЦ МП). Збереглися каштани, посаджені наприкінці 19 – на поч. 20 ст. У брат. могилі рад. воїнів похов. Герої Рад. Союзу [О. Жилін](#) і [І. Хахерін](#). Серед видат. уродженців – біолог [В. Гулай](#), Герой Радянського Союзу [Ц. Малиновський](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Купіль / Г. М. Лохтенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51671>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).